

MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS

Osoitteet-tietomalli

Ennakkomateriaali kuntien
asiatuntijaryhmän työpajaan 22.4.2021

Osoitetietojärjestelmän kohde ja raja

Osoitetietojärjestelmä koskee fyysisen ympäristön osoitteita.

Keskeinen käyttötarkoitus on osoitteen tarkoittaman kohteen löytäminen.

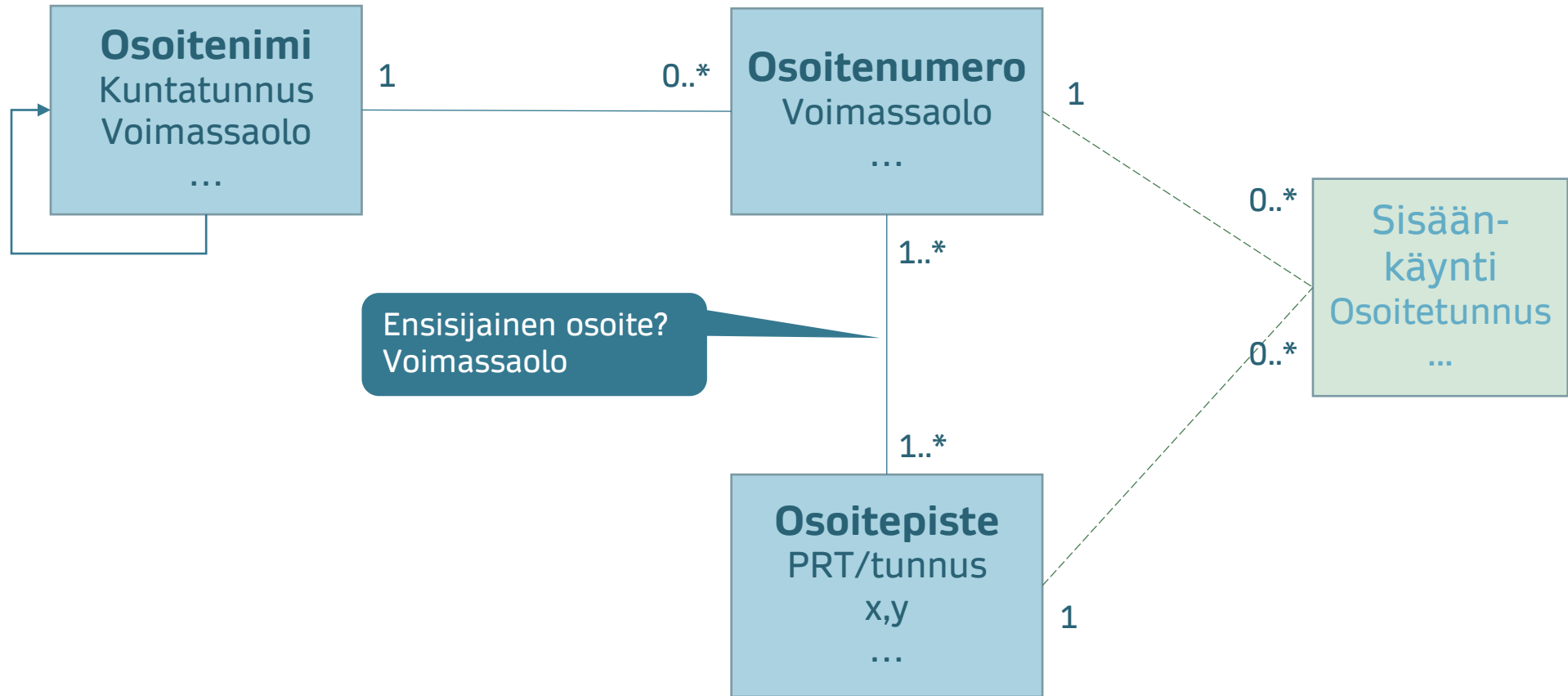
Tavoitteena on käyttäjille valtakunnallisesti ja rakenteeltaan yhdenmukaiset osoitetiedot niin, että osoitetietojen digitaalinen käsittely ja hyödyntäminen on tehokasta.

Ei tietoa siitä, kuka tai mitä toimintaa osoitteessa on

Ei postiosoitteita

Ei sisätilaosoitteita

Tietomallin luonnos

Osoitenimi

Tarve: osoitteiden laadunhallinta, nimistönsuunnittelu (myös naapurikunnissa)

Osoitenimi syntyy omassa prosessissaan

- Asemakaavoitus, tien nimeäminen, rakennusluvitus tieverkon ulkopuolella
- Voi olla olemassa hyvissä ajoin ennen käyttöä osoitteissa
  - Jopa ennen tien/kadun rakentamista (voiko olla niinkin, ettei nimi koskaan tule käyttöön?)

Osoitenimi on uniikki kunnan sisällä

- Kieliversiot, vain yksi kirjoitusasu/kieliversio

Osoitenimi voi muuttua

- Kirjoitusasun korjaus
- Nimen vaihtuminen toiseksi: pvm & yhteys entisen ja nykyisen välillä

Osoitenumero

Tarve: osoitenimi ja -numero muodostavat yhdessä osoitteen

- Osoite yksilöi paikan tai alueen ja/tai rakennuksen tai joukon rakennuksia
- Voiko osoitenimi yksinään (ilman osoitenumeroa) muodostaa osoitteen?

Osoitenumero voi muuttua

- Kirjaamisvirheen korjaus
- Kadun uudelleen numerointi
  - Osoitenimi voi muuttua [kuntaliitoksessa], mutta numerointi säilyä ennallaan

Osoitenumero – yksityiskohtia 1/4

Alueen osoitenumero voi syntyä eri prosesseissa

- Asemakaava-alueella osoitenumerointi voi olla suunniteltu tai *vahvistettu tonttijaon* yhteydessä
  - Voiko tässä vaiheessa olla päällekkäisiä osoitteita (olemassa oleva ja suunniteltu) ja mikä on näiden suhde, ja voiko olla samoja osoitteita viitaten eri paikkoihin?
  - Osoitteen eri ”statukset” – vai otetaanko suunniteltuja (yms.) osoitteita edes mukaan **Käyttäjillä tarve jo ennen rakennuslupia, esim. infran rakentaminen**
  - Kirjataanko vahvistetun tonttijaon tontit ”tonttirekisteriin”
- Asemakaava-alueella osoitenumeron kohde (tontti tms.) *syntyy* kiinteistönmuodostuksessa – osoitenumero voidaan kirjata ”olemassa olevalle” kohteelle/alueelle
  - Mikä on tontin osoitteen rooli sen jälkeen, kun sille on rakennettu rakennus?

Osoitenumero – yksityiskohtia 2/4

Alueen osoitenumero voi syntyä eri prosesseissa

- Haja-asutusalueella kiinteistölle pääsääntöisesti ei anneta osoitetta
  - Kuntakohtaisia eroja on: jos kunta hoitaa kiinteistönmuodostuksen koko alueellaan ja on ilmeistä, että paikalle tulee rakennus, kiinteistölle annetaan osoite ja viedään se kunnan tietojärjestelmään
  - Käytännössä *rakennuspaikka* saa osoitteen ensimmäisen rakennuksen lupaprosessissa, vaikka sitä ei kirjatakaan kaikissa kunnissa – joissain kunnissa kirjataan
  - KTJ:ään ei kirjata kiinteistöjen osoitteita

Minkälaisissa prosesseissa annetaan osoitteet muille paikoille, kuten uimarannoille, sähkökaappien paikoille yms. (asemakaava-alueella ja haja-asutusalueella)

Osoitenumero – yksityiskohtia 3/4

Rakennuksen osoitenumero syntyy tai kirjataan rakennuslupaprosessissa

- Kun rakennetaan tontille, rakennus saa tontin osoitteen
  - Jos tontilla useita osoitteita, yksi niistä on rakennuksen ensisijainen
  - Annetaan uusi osoite, jos tontille tulee uusi liittymä toiselta kadulta
- Jos rakennuspaikalla (kaava-alueen ulkopuolella) on jo osoite, se annetaan rakennuksen osoitteeksi
- Jos rakennuspaikalla ei ole osoitetta (haja-asutusalueella), annetaan uusi osoite luvan myöntämisen yhteydessä
  - Haja-asutusalueella etäisyyteen perustuvan osoitenumeron määrittämisessä on vaihtelevaa käytäntöä: rakennuspaikan tieliittymän mukaan (Kuntaliiton ohje) tai rakennuksen paikan projisointi osoitteen mukaiselle tielle tai näitä vaihtoehtoja luovasti soveltaen

Osoitenumero – yksityiskohtia 4/4

Osoitenumeron (osoitteen numero-osan) rakenne

- Numero
- Numeroväli – yhdistelmätontit
  - Numeroväli taloyhtiön rakennuksilla – onko tonteilla kuitenkin omat numeronsa vai onko tontit yhdistetty, onko vakiintunutta käytäntöä
- Numero ja pieni kirjain
  - Asemakaava-alueella, kun alun perin numeroitu tontti on jaettu
  - Haja-asutusalueella
  - Kuntaliiton ohjeistus
- Rakennuksen tunnus/tarkenne – osa numero-osaa vai erillinen vai osa sisäänkäynnin tunnusta

Osoitepiste

Rakennuksen osoitepiste

- Rakennuksella on yksi osoitepiste, rakennuksen ”keskipiste”
  - ensisijainen osoite ja voi olla useita rinnakkaisosoitteita – sama osoitepiste linkittyy jokaiselle osoitteelle
  - Osoitteet voivat kuitenkin muuttua toisistaan riippumatta
- PRT mukaan

Alueen osoitepiste

- Piste osuu alueelle – onko yksi piste kohteella vai yksi (tai monta) jokaiselle alueen osoitteelle?
- Tarve alueen tunnukselle, vrt. PRT
  - Erityyppiset ”alueet” – onko tarpeen tai mahdollista eritellä

Sisäänkäynti

Sisäänkäynnille varaus tietomalliin, tulossa Osoitetietojärjestelmään tulevaisuudessa

- Uusille rakennuksille tallennus mahdollisesti rakennusluvan yhteydessä

Sisäänkäynti rakennukseen ulkoa

- Sisäänkäynti linkittyy vain yhteen osoitteeseen
  - Vain yhteen rakennukseen?

Yhteiseen suuntaan

